

طرح سطح بندی خدمات آموزشی

رشته های کاردانی علوم پیراپزشکی در ایران

رتبه بندی آموزشی و بانک اطلاعات

محصول طرح تدوین راه کار تقسیم وظایف آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی کشور

تحقیق و گردآوری:

دکتر آیین محمدی

دکتر ریثا مجتهدزاده

و گروه تحقیقاتی رتبه بندی مراکز آموزشی

زیر نظر:

دکتر عبدا.. کریمی (معاون آموزشی و امور دانشجویی)

دکتر حسین کشاورز (دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی)

کمیته تخصصی آموزش پزشکی طرح

کمیته تخصصی پیراپزشکی طرح

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی و امور دانشجویی

محمدی، آیین، ۱۳۴۹.

رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در ایران: رتبه‌بندی آموزشی و بانک .../ تحقیق و گردآوری آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، گروه تحقیقاتی رده‌بندی مراکز آموزشی؛ زیر نظر عبدالله کریمی... [و دیگران]؛ [برای] وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت آموزشی و امور دانشجویی... تهران: آیین محمدی، ۱۳۸۴.

۹۰۰ ص. -- (طرح سطح بندی خدمات آموزشی؛ [ج] ۱۰)

ISBN: 964-06-6898-2

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. دانشگاهها و مدارس عالی پزشکی -- ایران -- برنامه‌های درسی -- ارزشیابی. ۲. دانشگاهها و مدارس عالی پزشکی -- ایران -- راهنماها. ۳. پیراپزشکی -- ایران -- برنامه‌های درسی -- ارزشیابی. الف. مجتهدزاده، ریتا، ۱۳۵۱. ب. ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. گروه تحقیقات رتبه‌بندی مراکز آموزشی. ج. ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. معاونت آموزشی و امور دانشجویی. د. عنوان.

۶۱۰/۷۰۵۵

۸۱۷/۱۶۳۳

ج ۱۰۰

۸۴-۱۱۶۷۱

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب	◆ رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در ایران، رتبه‌بندی آموزشی و بانک اطلاعات
تحقیق و گردآوری:	◆ معاونت آموزشی و امور دانشجویی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
نویسندگان:	◆ دکتر آیین محمدی و دکتر ریتا مجتهدزاده
تألیف:	◆ و گروه تحقیقاتی رتبه‌بندی مراکز آموزشی
صفحه‌آرایی و مدیریت چاپ:	◆ ویرایش اول، چاپ اول، خردادماه ۱۳۸۴
طراحی جلد:	◆ نسیم امامیان، زهرا حاجتی
لیتوگرافی و چاپ:	◆ مهندس قاسم پاکی
شمارگان:	◆ اسماعیل کیامقدم
	◆ ایران چاپ
	◆ ۲۰۰۰

کلیه حقوق محفوظ است.

هرگونه نقل و انتشار بخش یا تمامی مطالب این کتاب، مشروط به کسب مجوز کتبی از مؤلفان است.

رتبه‌بندی آموزشی رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در ایران

زیر نظر:

دکتر عبدا. کریمی
دکتر حسین کشاورز
معاون آموزشی و امور دانشجویی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

تحقیق و گردآوری:

دکتر آیین محمدی
دکتر ریتا مجتهدزاده

کمیته تخصصی آموزش پزشکی طرح:

دکتر شهرام یزدانی
دکتر کامران سلطانی عربشاهی
دکتر سید اشرف الدین گوشه‌گیر
دکتر مسعود ناصری پور
دکتر آیین محمدی
دکتر ریتا مجتهدزاده
دکتر رامین مترجمی

کمیته تخصصی پیراپزشکی طرح:

شهنام صدیق معروفی
دکتر فاطمه ملکی
دکتر محمد تقی حقی‌آشتیانی
حمیرا بنکدار
دکتر وحید چنگیزی

همکاران اصلی:

دکتر سید امیر علی رئیس‌السادات، دکتر بابک نیک‌خلق، زهرا بهیودی مقدم، ویدا رشمی،
آزاده هاشمی و دکتر هومن نفیسی

سایر همکاران:

دکتر ابوالفضل محمدی، دکتر سهیل سعادت، دکتر آذر نباتچیان، دکتر سارا اسدی، دکتر
آناهیتا انزوایی، دکتر نایب‌علی احمدی، دکتر سعادت تراییان، دکتر سارا امامی، دکتر
مهرناز علایی‌گوهر، دکتر سیداحمد رئیس‌السادات و دکتر حمیدرضا فرخ‌اسلاملو

برنامه‌نویسی رایانه‌ای:

مهندس امیرعباس جعفرزاده

● سازمان سنجش آموزش کشور

اطلاعات مربوط به کنکور سراسری پذیرش دانشجو و کنکور سراسری کارشناسی ناپيوسته

● دبیرخانه شورای عالی برنامه‌ریزی، معاونت آموزشی و امور دانشجویی

سرفصل دروس و آیین‌نامه رشته‌های گروه علوم پزشکی

● مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، معاونت آموزشی و امور دانشجویی

رشته‌ها و مقاطع تحصیلی دایر در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور

● شورای گسترش، نظارت و ارزشیابی دانشگاه‌های علوم پزشکی

اساسنامه‌های دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور

● معاونت تحقیقات و فن‌آوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فهرست مجلات تأیید شده توسط کمیسیون مجلات علوم پزشکی کشور

● و ۴۰ دانشگاه ارائه‌کننده رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در کشور

تر حسن ابوالقاسم گرجی (مشاور محترم معاون و رئیس اداره امور عمومی)

نیز:

صی.ا. خوشدونی فراهانی (مشاور و رئیس محترم دفتر معاون آموزشی و امور دانشجویی)

مرا بهمنی یزدی (عامل محترم ذیحسابی معاون آموزشی و امور دانشجویی)

تر سید محمدرضا فولادی

تر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبایی (کارشناس محترم دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی)

را.ا. اکبری دستک (کارشناس محترم مسئول انجمن های علمی گروه پزشکی)

تر کوروش پرند (سازمان سنجش آموزش کشور)

ندس مرجان سلیمی (سازمان سنجش آموزش کشور)

جید عمومی (مسئول محترم خدمات اداری)

مدی مالکی (مسئول محترم دبیرخانه مرکزی)

اس رحیمی زاد (کارشناس محترم امور مالی)

ریوش حق نژاد (واحد آمار و خدمات ماشینی)

سایر همکاران در معاونت آموزشی و امور دانشجویی که هر یک به نوعی در انجام این طرح سهیم بوده اند.

دانشکده های ارائه کننده رشته های کاردانی علوم پیراپزشکی در سراسر کشور

مت های اجرایی ذکر شده مربوط به زمان جمع آوری اطلاعات است.

اک: اکرم بیاتی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، دکتر اشرف زمانی (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)،

محترم ترابی و شراره خسروی (نمایندگان دانشکده ها در طرح)

تش: سیداحمد میرعربشاهی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، مجتبی صادقی و دکتر مریم زندیان

(نمایندگان دانشکده در طرح)

دیل: دکتر ایرج فیضی (رئیس دانشکده پزشکی)، پیراپزشکی و بهداشت)، کاظم آخربین (نماینده دانشکده

در طرح)

ارومیه: دکتر عیسی عبدی‌راد (رئیس دانشکده بهداشت و آموزشکده پیراپزشکی)، دکتر حمید فرخ‌اسلاملو (نماینده دانشکده در طرح)

اصفهان: دکتر حبیب‌آ... تابان (رئیس دانشکده پزشکی)، دکتر حیدرعلی عابدی (رئیس دانشکده پرستاری مامایی)، رحمت‌آ... شاهمرادی، اصغر فروغی و اکرم اعرابی (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

اهواز: دکتر مجید کاراندیش (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، زهرا عباسپور (رئیس دانشکده پرستاری مامایی)، شمس‌آ... رفیعی و بی‌بی صدیقه موسوی (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

ایران: دکتر عیسی نورمحمدی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، دکتر فاطمه ملکی (نماینده دانشکده در طرح)، نورخدا صادقی‌فر (رئیس آموزشکده پیراپزشکی)، دکتر علی صیدخانی نهال (نماینده دانشکده در طرح)

بابل: دکتر علی شبستانی منفرد (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، زهرا رفاعی و یوسف مرتضوی (نمایندگان دانشکده در طرح)

بقیه‌آ...: دکتر سیدمؤید علویان (رئیس دانشکده پزشکی و پیراپزشکی)، محمدعلی خوشنویس (رئیس دانشکده پرستاری)، رضا گائینی و حسین باباتبار (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

بندرعباس: دکتر غلامرضا فرشیدفر (رئیس دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی)، قاسم سبوح (نماینده دانشکده در طرح)

بوشهر: نادر رمضانیان (رئیس آموزشکده پیراپزشکی و نماینده دانشکده در طرح)، پیرچند: محمدرضا حاجی‌آبادی (رئیس آموزشکده پیراپزشکی)، حمیدرضا عنانی سراب (نماینده دانشکده در طرح)

تبریز: دکتر عبدالناصر رفیع (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، دکتر وحید زمان‌زاده (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، خسرو کلاهدوزان و مژگان بهشید (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

تهران: دکتر فرهاد واعظ‌زاده (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، مرجان قاضی‌سعیدی (نماینده دانشکده در طرح)

چهرم: دکتر محمدمهدی حسینی (رئیس دانشکده علوم پزشکی)، سکینه شهبازی‌اصفهانی (نماینده دانشکده در طرح)

خرم‌آباد: سیدمحمودرضا طاهریان (رئیس دانشکده بهداشت و آموزشکده پیراپزشکی)، دکتر بهروز فر (رئیس دانشکده پزشکی)، منوچهر شمس‌خرم‌آبادی و مهرک رسولی (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

وشت: دکتر سیدعلاءالدین عسکری (رئیس دانشکده پزشکی)، شادمان رضاماسوله (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، فروزان ظهیری‌ناو و مینومیترا چهرزاد (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

رفسنجان: پروین جعفرپور (رئیس دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی)، دکتر فاطمه محسنی مقدم (نماینده دانشکده در طرح)

زاهدان: دکتر امیرحسین محقق فرد (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، علیرضا سالار (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، دکتر تقی ناصرپورفریور و زهره رئوف مهرپور (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)
زنجان: دکتر محمدرضا سهرابی (رئیس دانشکده پیراپزشکی و بهداشت)، محمدرضا دین محمدی (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، فرانک سقطچی (نماینده دانشکده‌ها در طرح)

ساری: دکتر عالیہ زمانی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، سهراب پاداشی (نماینده دانشکده در طرح)
سبزوار: دکتر ابراهیم شیرزاده (رئیس دانشکده علوم پزشکی)، زهرا استاجی (نماینده دانشکده در طرح)
سمنان: دکتر محمداسماعیل امین‌بیدختی (رئیس دانشکده پزشکی)، سعید حاجی آقاجانی (رئیس دانشکده پرستاری و پیراپزشکی)، علی اصغر قدس (نماینده دانشکده‌ها در طرح)
سنندج: دکتر مهدی طیبی آراسته (رئیس دانشکده پزشکی)، کامبیز ذهنی (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، دکتر بهزاد قاسمی (نماینده دانشکده‌ها در طرح)

شاهرود: دکتر عبدالحمید باقری (رئیس دانشکده علوم پزشکی)، فهیمه ملکی (نماینده دانشکده در طرح)
شهرکرد: دکتر محمود اخلاقی (رئیس دانشکده پزشکی و پیراپزشکی)، محمد رحیمی (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، دکتر سیداسدا... امینی (نماینده دانشکده‌ها در طرح)
شهیدبهشتی: دکتر سیدحسن مقدم‌نیا (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، دکتر یوسف پورخوشبخت (نماینده دانشکده در طرح)

شیراز: دکتر محمدحسین قهرمانی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، دکتر فرخنده شریف (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، محمد مهدی بهمن‌پور و علی زارع (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)
فسا: دکتر عبدالعلی ابراهیمی (رئیس دانشکده علوم پزشکی)، مسعود حسین‌زاده (نماینده دانشکده در طرح)

قزوین: دکتر محمدرضا ساروخانی (رئیس دانشکده بهداشت و پیراپزشکی)، زهرا سلطانی (نماینده دانشکده در طرح)

کاشان: دکتر رضوان منیری (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، محمدرضا افاضل (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، مهرداد مهدیان و دکتر نگین مسعودی علوی (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)
کرمان: دکتر محمدجواد ثابت‌جهرمی (رئیس دانشکده پزشکی و پیراپزشکی)، محمدعلی طیارزاده (نماینده دانشکده در طرح)

کرمانشاه: دکتر مرزده عصاره‌زادگان (رئیس دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی)، کامران سلیمی

(نماینده دانشکده در طرح)

گروگان: دکتر علیرضا احمدی (رئیس آموزشکده پیراپزشکی)، دکتر حمیدرضا جوشقانی (نماینده دانشکده در طرح)

گناباد: دکتر هادی سالاری (رئیس دانشکده علوم پزشکی)، حسین ناظمی و محمدرضا منصوریان (نمایندگان دانشکده در طرح)

مشهد: دکتر جبرائیل موفق (رئیس دانشکده پیراپزشکی و بهداشت)، علیرضا دانش‌بمروود (رئیس دانشکده پرستاری و مامایی)، احمد محمدی‌نژاد و فاطمه اسدی (نمایندگان دانشکده‌ها در طرح)

همدان: دکتر محسن رضایی (رئیس دانشکده پیراپزشکی و نماینده دانشکده در طرح)

یاسوج: کرامت‌آباد... زندی قشقایی (رئیس دانشکده پیراپزشکی و نماینده دانشکده در طرح)

یزد: دکتر محمدباقر خلیلی (رئیس دانشکده پیراپزشکی)، جمال حسین‌زاده و محمدصادق گل‌وردی (نمایندگان دانشکده در طرح)

همان‌طور که در بخش‌های مختلف کتاب به طور کامل توضیح داده شده است، رتبه‌بندی آموزشی رشته‌های مختلف گروه علوم پزشکی در راستای طرح سطح‌بندی خدمات آموزشی انجام گرفته است. اگرچه در رشته‌هایی مانند پزشکی، داروسازی و دندانپزشکی به دلیل ماهیت دانشکده‌های مربوطه، رشته معادل دانشکده است، ولی در سایر گروه-رشته‌های طرح، رتبه‌بندی آموزشی بر اساس رشته انجام می‌شود. لذا رتبه‌بندی رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی معادل رتبه‌بندی دانشکده‌های ارائه‌کننده این رشته‌ها خواهد بود.

همچنین لازم به ذکر است که در این کتاب صرفاً مقطع کاردانی رشته‌های علوم پیراپزشکی شامل علوم آزمایشگاهی، اتاق عمل، تکنولوژی پرتوشناسی، هوشبری، تکنولوژی پرتودرمانی، طب هسته‌ای و فوریت‌های پزشکی بررسی شده است. لذا دانشکده‌هایی که تنها مقاطع بالاتر از کاردانی ارائه می‌کنند را شامل نمی‌شود.

در ضمن از آنجا که هدف از رتبه‌بندی آموزشی در این کتاب مقایسه رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در مجموع است، جمع‌آوری اطلاعات، استخراج امتیازات و محاسبات به گونه‌ای صورت گرفته تا بتوان مراکز مختلف با تعداد متفاوت رشته‌های آموزشی را با یکدیگر مقایسه کرد.

۱۷	ندمه معاون آموزشی و امور دانشجویی
۲۱	ندمه دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی
۲۳	ندمه مؤلفان
۲۹	هنمای استفاده از کتاب

فصل اول: سطح بندی خدمات آموزشی

۳۳	صل اول: روش شناسی
۳۵	آشنایی با سطح بندی خدمات آموزشی
۳۹	روش شناسی طرح
۳۹	درخت تصمیم گیری
۴۱	طراحی معیارها و شاخص های مورد بررسی
۴۱	نمودار شاخه درختی معیارها و شاخص ها
۴۳	نحوه تعیین وزن معیارها و شاخص های مورد بررسی

۴۵	صل دوم: آشنایی با طرح های مشابه در خارج
۴۷	ایالات متحده آمریکا
۵۳	انگلستان
۵۳	کانادا
۵۴	آسیا
۵۵	سوئیس
۵۷	ایران

۵۹	صل سوم: آشنایی با طرح حاضر
۶۳	نمودار شاخه درختی معیارها
۶۵	وزن معیارها
۶۸	مراحل اجرایی کار
۶۸	طراحی پرسشنامه های جمع آوری اطلاعات
۶۸	هماهنگی با دانشکده ها
۶۸	بازدید از دانشکده ها

۹	آنالیز اطلاعات
۹	گروه‌بندی دانشکده‌های مورد بررسی
۰	بررسی رشته و بررسی دانشکده
۰	دانشکده فرضی برتر

۱	فصل چهارم: نتایج رتبه‌بندی در مجموع رشته‌های علوم پیراپزشکی
۳	رتبه‌بندی کلی
۶	نتایج مقایسه دانشگاه‌ها براساس معیارهای درون‌داد
۰۴	نتایج مقایسه دانشگاه‌ها براساس معیارهای فرآیند
۳۶	نتایج مقایسه دانشگاه‌ها براساس معیارهای برون‌داد

۴۹	فصل پنجم: نمودارها
۵۱	نمودارهای مقایسه‌ای دانشکده‌ها
۶۲	نمودارهای مقایسه‌ای معیارها و شاخص‌های مورد بررسی

بخش دوم: معرفی دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی در کشور

۰۵	راهنمای بانک اطلاعات دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی
۰۹	دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در اراک
۲۷	دانشکده پیراپزشکی ارتش
۴۷	دانشکده پزشکی، پیراپزشکی و بهداشت اردبیل
۶۵	دانشکده بهداشت و آموزشکده پیراپزشکی ارومیه
۸۳	دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در اصفهان
۰۷	دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در اهواز
۳۱	دانشکده پیراپزشکی ایران
۵۷	آموزشکده پیراپزشکی ایلام
۷۳	دانشکده پیراپزشکی بابل
۹۷	دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در دانشگاه بقیه‌ا... (عج)
۱۵	دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی بندرعباس
۳۳	آموزشکده پیراپزشکی بوشهر
۴۹	آموزشکده پیراپزشکی بیرجند
۶۹	دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در تبریز

۴۹۱	 دانشکده پیراپزشکی تهران
۵۱۱	 دانشکده علوم پزشکی جهرم
۵۲۳	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در خرم‌آباد
۵۴۱	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در رشت
۵۵۹	 دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی رفسنجان
۵۷۵	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در زاهدان
۵۹۵	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در زنجان
۶۱۵	 دانشکده پیراپزشکی ساری
۶۳۳	 دانشکده علوم پزشکی سبزوار
۶۴۵	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در سمنان
۶۶۵	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در سنندج
۶۸۵	 دانشکده علوم پزشکی شاهرود
۶۹۵	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در شهرکرد
۷۱۵	 دانشکده پیراپزشکی شهیدبهشتی
۷۳۹	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در شیراز
۷۶۱	 دانشکده علوم پزشکی فسا
۷۷۳	 دانشکده بهداشت و پیراپزشکی قزوین
۷۹۱	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در کاشان
۸۱۳	 دانشکده پزشکی و پیراپزشکی کرمان
۸۳۳	 دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی کرمانشاه
۸۵۷	 آموزشکده پیراپزشکی گرگان
۸۷۵	 دانشکده علوم پزشکی گناباد
۸۸۷	 دانشکده‌های ارائه‌کننده رشته‌های علوم پیراپزشکی در مشهد
۹۱۷	 دانشکده پیراپزشکی همدان
۹۳۷	 دانشکده پیراپزشکی یاسوج
۹۴۹	 دانشکده پیراپزشکی یزد

به نام خداوند بخشاینده مهربان

به کارگیری تکنیک‌های نوین آموزشی، افزایش بهره‌وری مراکز آموزش عالی و در نهایت ارتقای نآرآیی و سطح علمی و عملی فارغ‌التحصیلان این مراکز هدفی است که در تمامی کشورهای جهان با ویکردهای متفاوت دنبال می‌شود. ارتقای سطح کیفی مراکز آموزش عالی به خصوص در مورد رشته‌های علوم پزشکی که به طور مستقیم با سطح سلامت مردم و جامعه در ارتباط است، مورد توجه بیشتری قرار ارد. به طوری که مراکز متعددی به طور دوره‌ای با استفاده از سیستم‌های مختلف ارزشیابی، اعتباربخشی و تبه‌بندی، دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها را بررسی کرده و با توجه به نتایج آنها در مورد مراکز مذکور تصمیم‌گیری می‌کنند. در جمهوری اسلامی ایران نیز ارزشیابی و اعتباربخشی مراکز به صورت متمرکز بوده این مهم در مورد دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دارد. به همین دلیل راه‌اندازی سیستم‌های کارآمد و نوین ارزشیابی، اعتباربخشی، رتبه‌بندی و پز انجام ارزیابی‌های درونی و بیرونی از جمله فعالیت‌هایی است که از مدت‌ها پیش در دستور کار معاونت آموزشی و امور دانشجویی این وزارت قرار گرفته و برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت و درازمدتی نیز برای تقای آنها انجام شده است.

نگاهی دقیق به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی نشان می‌دهد که در زمان تأسیس و راه‌اندازی مضی از آنها، نه تنها به رعایت استانداردها و حداقل امکانات و سطح علمی مورد نیاز برای راه‌اندازی یک شته - مقطع جدید توجه کافی نشده، بلکه نیاز کلی کشور نیز مدنظر قرار نگرفته است.

مسئلاً رعایت استانداردها و کسب شرایط لازم برای فعالیت یک مرکز، به تنهایی توجیه‌کننده ادامه فعالیت آن مرکز بر اساس روند قبلی نخواهد بود و آنچه در برنامه‌ریزی‌های کلان‌کشوری قبل از ارزشیابی و اعتباربخشی اهمیت می‌یابد نیاز کشور به مراکز آموزشی با سطح کمی و کیفی مشخص است. به طوری که در موارد متعددی در کشورهای پیشرفته جهان علی‌رغم اعتبار بالا و شهرت جهانی، شاهد تعطیلی و یا تغییر کاربری دانشکده‌ها و مراکز آموزش عالی هستیم.

مطالب فوق نشان می‌دهد که ابتدا باید مراکز ارائه‌کننده رشته‌های گروه علوم پزشکی را بر اساس اصول مشخص و علمی بررسی کرده و مأموریت آموزشی و حد توسعه آنها را با توجه به سطح کمی و کیفی ارائه خدمات آموزشی تعیین کرده و بعد از آن به ارزشیابی و اعتباربخشی رشته-مقطع‌های مشخص شد مبادرت ورزید.

انجام این مهم از دو سال پیش در اولویت کاری معاونت آموزشی و امور دانشجویی قرار داشت و در نهایت در قالب طرح سطح‌بندی خدمات آموزشی آغاز شد. بررسی‌های گسترده نشان داد که ابتدا باید وضعیت کمی و کیفی ارائه خدمت آموزشی در هر یک از مراکز فوق و به تفکیک هر گروه رشته علوم پزشکی بررسی شود و رتبه هر مرکز در مقایسه با سایر مراکز هم‌تا مشخص گردد تا اطلاعات اولیه مورد نیاز برای سطح‌بندی خدمات آموزشی فراهم شود.

این مرحله از طرح که قسمت عمده آن را نیز تشکیل می‌دهد تحت عنوان طرح «تدوین راه کار تقسیم وظایف آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی کشور» و با همکاری تنگاتنگ تمامی دبیرخانه‌های معاونت آموزشی و امور دانشجویی آغاز شده و تاکنون قسمت عمده آن به اتمام رسیده است.

اگرچه مجموع نتایج طرح، در تمامی رشته‌های مورد نظر، تعیین‌کننده سطح‌بندی خدمات آموزشی خواهد بود، ولی هر قسمت از طرح نیز به دلیل کاربردهای فراوان، به طور مستقل و به عنوان یکی از محصولات طرح فوق منتشر شده در اختیار مسئولان آموزشی مربوطه قرار می‌گیرد.

با تجزیه و تحلیل نتایج طرح سطح‌بندی خدمات آموزشی در رشته‌های علوم پزشکی، نتایج زیر قابل حصول خواهد بود:

۱. مشخص شدن حد توسعه رشته‌ها و مراکز آموزشی و فضاها، فیزیکی، تجهیزات و ملزومات مورد نیاز برای آنها.

۲. تعیین میزان تولید و نوع آن در مراکز آموزشی کشور.

۳. تعیین مبنای منطقی و علمی برای شورای گسترش دانشگاه‌ها به منظور تقسیم وظایف آموزشی مورد نیاز کشور بین مراکز موجود.

۴. استفاده بهینه از امکانات و بودجه‌های مراکز آموزشی بر اساس اولویت‌بندی‌های حاصل از طرح.

۵. تعیین و معرفی قطب‌های علمی کشور با توجه به رتبه آنها و محول کردن مأموریت‌های علمی جدید به آنها.

۶. ایجاد رقابت مثبت بین مراکز آموزشی کشور و راهنمایی آن‌ها برای تقویت نقاط قوت و رفع نقاط ضعف.

۷. تعیین دانشگاه‌های تیپ یک، دو و سه بر مبنای اصول علمی و تغییر در مأموریت‌ها و وظایف آنها.

۸. ارائه راهنمای انتخاب رشته-محل برای داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها.

۹. تغییر کاربری امکانات موجود در رشته-محل‌های با کارایی پایین، برای بهره‌برداری بیشتر از آنها در راستای نیازهای کشور.

۱۰. معرفی توانمندی‌ها، امکانات و سطح خدمات آموزشی در حال ارائه در مراکز آموزشی کشور به دنیا از طریق ترجمه محصولات طرح و اطلاع‌رسانی مناسب.

امید است انتشار این گزارشات با معرفی برترین مراکز به تفکیک هر جزء از سیستم ارائه خدمات آموزشی، بتواند ضمن ارائه الگوی عملی برای سایر مراکز، انگیزه لازم برای ایجاد تغییر و بهبود وضعیت ملی و کیفی ایجاد نماید. بی‌شک برای حفظ پویایی مراکز، باید سطح‌بندی در فواصل زمانی مشخص انجام شود.

در انتها از جناب آقای دکتر آیین محمدی، سرکار خانم دکتر ریتا مجتهدزاده و سایر همکارانشان در تیم حقیقاتی رتبه‌بندی مراکز آموزشی که با همت و پشتکار خود این طرح بزرگ را به اتمام رساندند قدردانی می‌نمایم.

دکتر عبدا.. کریمی

معاون آموزشی و امور دانشجویی

به نام خدا

مراکز آموزش عالی در کشورهای پیشرفته در راستای سیاست‌های کلان کشوری تأسیس می‌شوند و توسعه کمی و کیفی آنها بر اساس همین سیاست‌ها که با در نظر گرفتن مصالح همه جانبه جامعه اتخاذ می‌شود؛ و بعد از تأیید راه‌اندازی یا ادامه فعالیت یک مرکز آموزشی و یا یک رشته تحصیلی در این مراکز، برای ارزشیابی و اعتباربخشی آنها اقدام می‌گردد. در کشور ما نیز بعد از حدود دو دهه تأسیس کمی مراکز آموزش عالی در گروه علوم پزشکی، لازم است تا با بررسی همه جانبه آنها در مورد نحوه فعالیت این مراکز و تعیین مأموریت آموزشی هر مرکز تصمیم‌گیری شود. این بازنگری دانشکده‌ها و مراکز علوم پزشکی کشور که قدمی فراتر از ارزیابی‌ها و ارزشیابی‌های معمول مراکز آموزشی را می‌پیماید، با عنوان سطح‌بندی خدمات آموزشی شناخته شده است.

طرح تدوین راه‌کار تقسیم وظایف آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی کشور با هدف نهایی سطح‌بندی خدمات آموزشی بر آن است تا با بررسی دقیق و علمی وضعیت ارائه خدمات آموزشی در مراکز آموزشی گروه علوم پزشکی آنها را رتبه‌بندی کرده و راه‌کاری برای انتخاب بهترین مراکز موجود، به منظور نیایی به بالاترین سطح بهره‌وری ارائه کند. تمام مراحل علمی و اجرایی این طرح که از حدود ۴ سال پیش معاونت آموزشی و امور دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آغاز شده، توسط گروه تحقیقاتی رتبه‌بندی مراکز آموزشی و با همکاری تنگاتنگ تمامی دبیرخانه‌های آموزشی این معاونت انجام می‌شود و در آن با تشکیل کمیته‌های تخصصی برای هر یک از گروه‌رشته‌های مورد بررسی، مجموعه‌ای از مشخصات و معیارهای آموزشی طراحی شده و با جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از سطح مراکز و ارزش‌دهنده، وضعیت هر مرکز به دقت بررسی و با یکدیگر مقایسه می‌گردد و در نهایت راه‌کاری برای انتخاب بهترین مرکز و تعیین مأموریت آموزشی و حد توسعه آنها ارائه می‌کند.

بعد از اجرای این طرح که نتایج مقطعی آن در کتاب‌هایی با عنوان رتبه‌بندی آموزشی و بانک اطلاعات به یک یک هر یک از گروه‌رشته‌های علوم پزشکی منتشر می‌شود، می‌توان با شناخت دقیق وضعیت ارائه

خدمات آموزشی در مراکز آموزشی مربوطه و آگاهی از نقاط قوت و ضعف، برای بهبود مستمر آن برنامه‌ریزی کرد و برای تعیین مأموریت آموزشی و حد توسعه آنها اقدام نمود.

دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی با تحت پوشش داشتن حدود یکصد و ده رشته در مقاطع مختلف آموزشی از کاردانی تا دکترای تخصصی (Ph.D.) که همچنان نیز رو به افزایش است، مسئولیت سنگینی در ساماندهی و ارتقای وضعیت کیفی مراکز آموزشی این رشته‌ها در سطح کشور بر عهده دارد. این مهم از طریق بازدیدها و ارزیابی‌های مستمر و فعالانه مراکز میسر می‌شود. به طوری که سالانه نزدیک به ۲۰۰ گروه آموزشی توسط اعضای هیأت‌های متحنه و ارزشیابی رشته‌های مختلف بازدید شده و ارزیابی می‌گردند. توجه به نیازهای حقیقی جامعه و به روز نگه داشتن سطح کمی و کیفی خدمات آموزشی در رشته‌های مربوطه، این دبیرخانه را موظف می‌سازد تا با بررسی منظم و مستمر دانشکده‌ها مراکز آموزشی از وضعیت آنها اطمینان حاصل کرده و راه را برای افزایش کیفیت ارائه این خدمات هموار سازد. که از جمله می‌توان به بازنگری برنامه‌های آموزشی که با رویکرد اعتباربخشی و با هدف به روز کردن و غنا بخشیدن به برنامه‌ها انجام می‌شود اشاره کرد.

اما همان طور که اشاره شد انتخاب برترین مراکز به تفکیک هر یک از رشته‌های گروه علوم پزشکی تعیین مأموریت آموزشی و حد توسعه هر مرکز فرآیندی است که باید در اولویت قرار بگیرد. لذا این دبیرخانه نیز در راستای سیاست‌های معاونت آموزشی و امور دانشجویی در تمامی مراحل این طرح بزرگ همکاری داشته و بر آن است تا با کمک به اجرای هر چه بهتر آن قدم‌های اساسی در ارتقای سطح کیفی ارائه خدمات آموزشی در کشور بردارد.

دکتر حسین کشاورز

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

به نام خدا

خوش کرد یاوری فلکت روز داوری
تا شکر چون کنی و چه شکرانه آوری

در کشورهای پیشرفته جهان ارتباط تنگاتنگی بین ارائه خدمات آموزشی در مراکز آموزش عالی و نیاز جامعه به فارغ التحصیلان رشته های مختلف وجود دارد، لذا تأسیس این مراکز بر اساس چارچوب شخصی صورت می گیرد. هر مرکز آموزشی در بدو تأسیس دارای مأموریت تعریف شده و اهداف آموزشی کاملاً مشخص بوده و بر همین اساس برای ظرفیت پذیرش و سطح و نوع فارغ التحصیلان خود برنامه ریزی می کند. از این رو توسعه این مراکز عمدتاً توسعه ای کیفی است. از طرف دیگر رعایت ضوابط و استانداردهای برنامه های آموزشی که تماماً مدون بوده و دارای سیستم ارزشیابی پویایی نیز هست، کیفیت آموزش در این مراکز و به دنبال آن کیفیت مطلوب فارغ التحصیلان را تضمین می نماید.

متأسفانه در کشور ما به دلیل کمبود شدیدی که در برهه ای از زمان به نیروهای متخصص در رشته های گروه پزشکی احساس شد، دانشگاه ها و دانشکده های متعددی بدون توجه به نیازهای درازمدت جامعه و بر بدون توجه به امکانات و سطح کیفی و کمی آنها تأسیس شده، مشغول به کار شدند. مراکز موجود قبلی نیز ظرفیت خود را به طور نامتناسب افزایش دادند.

این موارد باعث شد که نه تنها شاهد افت کیفیت آموزش در این مراکز باشیم، بلکه عدم تناسب تعداد فارغ التحصیلان با نیاز جامعه، باعث ایجاد خیل عظیم فارغ التحصیلان بی کار در جامعه گردید که این نیز با از

بین بردن انگیزه در دانشجویان، افت کیفیت آموزش را دوچندان کرد.

اگر به تاریخچه تأسیس مراکز آموزش عالی به خصوص دانشکده‌های اقماری توجه کنیم، متوجه می‌شویم که تأسیس بسیاری از آنها تنها با توجه به تقاضاهای کاذب منطقه‌ای صورت گرفته و هیچ بررسی جامعی برای تعیین نیاز کل سیستم آموزشی کشور و امکانات موجود در محل انجام نشده است. این امر تا جایی پیش رفته که در بعضی مناطق تأسیس یک آموزشکده یا دانشکده، از جمله آمال مسؤولین محلی درآمده و تمامی هم و غم آنها را، بدون آن که رشته آموزشی خاصی در نظر باشد، تأسیس چنین مرکزی تشکیل داده است. این در حالی است که دانشجویان هر کدام از مراکز فوق از تمامی کشور انتخاب شده و فارغ‌التحصیلان آنها نیز در سراسر کشور پراکنده خواهند شد.

تمامی مسائل فوق نشان می‌دهد که دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور نیاز به یک بازبینی مجدد دارند، تا با توجه به نیازهای موجود در کشور و نیز سطح کیفی و کمی این مراکز تعیین سطح شده و مأموریت آموزشی آنها تعریف شود.

این احساس نیاز به خصوص بعد از افزایش نسبی تعداد فارغ‌التحصیلان رشته‌های گروه علوم پزشکی و برطرف شدن کمبود شدید گذشته و بعد از جلب نظر مسؤولین کشور به ارتقای کیفیت به جای کمیت دوچندان گردیده است.

بدین ترتیب از حدود سال ۱۳۸۰، انجام سطح‌بندی خدمات آموزشی و سامان‌دهی وضعیت مراکز آموزشی علوم پزشکی، به عنوان اولویت کاری، مورد توجه واقع شد. راه‌های متفاوت و متعدد در دسترس و عملی برای سطح‌بندی خدمات آموزشی در کشور بررسی شده و در نهایت بررسی دقیق کمی و کیفی ارائه خدمات آموزشی در مراکز مربوطه در قالب طرحی مستقل و جامع در دستور کار معاونت آموزشی و امور دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت و با توجه به توانایی‌های علمی و اجرایی موجود و همچنین سابقه انجام طرح بزرگ رتبه‌بندی دانشکده‌های پزشکی سراسر کشور، انجام کار به گروه تحقیقاتی رتبه‌بندی محول شد.

با تصویب نهایی پروژه برنامه‌ریزی برای اجرای آن را رسماً آغاز کردیم. وقتی مراحل انجام شده برای

رح نوبت اول رتبه‌بندی دانشکده‌های پزشکی سراسر کشور را مرور کردیم با حجم عظیمی از فعالیت‌های علمی و اجرایی مواجه شدیم که آغاز نوبت دوم آن را نیز مشکل نشان می‌داد. حال با طرحی نسبتاً مشابه برپا بودیم که نه تنها در رشته پزشکی بلکه در تمامی رشته‌های گروه علوم پزشکی کشور باید انجام می‌گرفت و حجم کار را به ده‌ها برابر افزایش می‌داد. لذا برنامه‌ریزی دقیق و زمان‌بندی تمامی مراحل مطالعاتی و اجرایی طرح، از ابتدا تا انتها، اهمیت خاصی پیدا می‌کرد. در ابتدا جلسات متعددی تشکیل شده و سول، اهداف، روش‌ها و کاربردهای سطح‌بندی خدمات آموزشی بررسی شد. اعضای اصلی شرکت‌کننده در این جلسات در مراحل بعدی تحت عنوان کمیته آموزش پزشکی طرح به فعالیت خود ادامه دادند. در همان مراحل ابتدایی متوجه شدیم که برای رسیدن به هدف نهایی یعنی سطح‌بندی خدمات آموزشی نیاز به اطلاعات پایه‌ای از سطح دانشکده‌ها و آگاهی دقیق از وضعیت کمی و کیفی ارائه خدمات آموزشی در آنها در مقایسه با یکدیگر داریم. این مرحله را که قسمت عمده‌ای از زمان و حجم کار را به خود اختصاص می‌داد، تحت عنوان «طرح تدوین راه‌کار تقسیم وظایف آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی کشور» معرفی کردیم.

در اولین قدم مجبور به شناسایی رشته - مقطع‌های ارائه شده در تمامی مراکز آموزشی گروه علوم پزشکی بودیم. جمع‌آوری این اطلاعات که متأسفانه به صورت منسجم و به روز در دسترس نبود، زمان زیادی از طرح را به خود اختصاص داد. در قدم بعدی برای هر یک از گروه-رشته‌های نسبتاً مشابه کمیته‌ای تخصصی تشکیل شد تا تمامی مراحل کار در هر کمیته به طور مستقل انجام گیرد. اعضای این کمیته‌ها مستقیماً توسط جناب آقای دکتر ناصری‌پور دبیر وقت محترم شورای آموزش پزشکی و تخصصی، جناب آقای دکتر حسینی تودشکی دبیر محترم شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی، جناب آقای دکتر وشن‌ضمیر دبیر محترم شورای آموزش داروسازی و تخصصی و جناب آقای دکتر کشاورز دبیر محترم شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی معرفی شدند. در همین جالازم می‌دانیم تا از تمامی پیران فوق که در تمامی مراحل اجرای طرح همکاری بسیار صمیمانه و نزدیکی داشته و حمایت‌های همه جانبه خود را در پیغ نکردند کمال تشکر و قدردانی را بنماییم.

برای هر یک از این کمیته‌های تخصصی که شامل کمیته‌های آموزش پزشکی و علوم پایه، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی، بهداشت، تغذیه، مدیریت و اطلاع‌رسانی، پیراپزشکی و توانبخشی هستند، ابتدا کارگاه یک روزه‌ای برگزار شده و مراحل انجام کار، اهداف و روش‌شناسی آن به بحث و تبادل نظر

گذاشته شد. سپس مجموعه معیارها و شاخص‌هایی که برای بررسی ارائه خدمات آموزشی در کمیته آموزش پزشکی طراحی شده بود به عنوان الگوی اولیه در اختیار هر کمیته قرار گرفت. این کمیته‌ها با تشکیل جلسات متعدد، مجموعه معیارها و شاخص‌های مذکور را بررسی کرده و آن را متناسب با رشته خود اصلاح نمودند. سپس برای هر معیار و شاخص مورد بررسی دستورالعمل استخراج امتیاز و چگونگی بررسی در سطح دانشکده‌ها را تهیه و طراحی کردند.

در مرحله بعد بر اساس دستورالعمل مشخص علمی و با استفاده از روش‌های مشخص، وزن هر یک از این معیارها و شاخص‌ها با توجه به اهداف طرح تعیین گردید. طراحی پرسشنامه‌های جمع‌آوری اطلاعات متناسب با معیارهای تعیین شده، و به منظور جمع‌آوری اطلاعات لازم برای استخراج امتیازات مراکز در هر معیار، و نیز تهیه بانک اطلاعات خدمات آموزشی، مرحله بعدی کار در هر گروه-رشته بود. این پرسشنامه با انجام مشاوره‌های متعدد و طرح‌های پیش‌آزمای مکرراً مورد تغییر و اصلاح قرار گرفتند.

برای تکمیل پرسشنامه‌های فوق از تمامی دانشکده‌های ارائه دهنده هر یک از گروه-رشته‌های مورد نظر درخواست شد تا نماینده‌ای تام‌الاختیار معرفی کنند. این نمایندگان با شرکت در یک کارگاه یک روزه مراحل انجام کار و یک یک سؤالات پرسشنامه آشنا شده و کار جمع‌آوری اطلاعات در دانشکده خود آغاز کردند. بعد از اعلام آمادگی دانشکده‌ها نمایندگان طرح به محل عزیمت کرده و با کمک نماینده دانشکده، اطلاعات جمع‌آوری شده را اصلاح و تکمیل نموده و در نهایت اطلاعاتی را که به تأیید نمایندگان طرح رسیده و با مهر دانشکده نیز تأیید شده برای انجام مراحل بعدی به دفتر طرح منتقل کردند.

لازم به ذکر است به دلیل تقارن مراحل اجرایی طرح فوق بانوبت دوم طرح تهیه بانک اطلاعات رتبه‌بندی دانشکده‌های پزشکی، پرسشنامه‌های هر دو طرح، در قسمت پزشکی، در هم ادغام شده و کار جمع‌آوری اطلاعات به طور هم‌زمان و در قالب یک مرحله انجام پذیرفت.

از آنجایی که حجم اطلاعات به دست آمده در این طرح بسیار زیاد بوده و هر قسمت از آن به طور مستقل می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد، تصمیم بر آن شد تا نتایج رتبه‌بندی آموزشی طرح به تفکیک هر یک از گروه-رشته‌های ذکر شده، به طور جداگانه، و در قالب کتابی مستقل منتشر شود. هر کدام از این کتاب بدون توجه به هدف نهایی که سطح‌بندی خدمات آموزشی در کشور است، می‌تواند مورد استفاده دانشکده‌ها قرار گیرد. زیرا ضمن ارائه بانک اطلاعات خدمات آموزشی، آنها را در هر جزء از سیستم ارائه خدمات آموزشی و بر اساس معیارهای مشخص رتبه‌بندی کرده و با شناسایی نقاط قوت و ضعف

انشکده‌ها، راه را برای بهبود وضعیت آنها هموار می‌کند.

در نهایت بعد از ماه‌ها مطالعه و تلاش مداوم ده‌ها نفر از اعضای طرح، نتایج آن در رشته‌های کاردانی علوم پیراپزشکی نیز به ثمر رسید، که در قالب مجموعه حاضر به جامعه دانشگاهی کشور تقدیم می‌شود. دیهیی است که این یافته‌ها به طور جداگانه در سطح‌بندی خدمات آموزشی مورد استفاده قرار خواهد گرفت. نتایج آن در قالب کتاب نهایی طرح منتشر خواهد شد.

انجام چنین طرح عظیمی که به جرأت می‌توان گفت یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های آموزشی در دست اجرا در ایران و جهان است، بدون همکاری و فعالیت دلسوزانه همکاران اصلی طرح، اعضای محترم کمیته‌های تخصصی، بیش از صد نفر بازدیدکننده از دانشکده‌ها در رشته‌های مختلف، ده‌ها مشاور، نمایندگان محترم طرح در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور و تمامی دبیرخانه‌ها، بخش‌ها و قسمت‌های مختلف معاونت آموزشی و امور دانشجویی و مسئولین محترم آنها عملاً امکان‌پذیر نبود و در همین جابر خود لازم می‌دانیم تا از یک یک این عزیزان قدردانی و تشکر کنیم.

همچنین لازم است از جناب آقای دکتر عبدا... کریمی معاون محترم آموزشی و امور دانشجویی که با حمایت‌های مادی و معنوی خود در تمامی مراحل طرح، پشتیبان و راهنمای اصلی ما بودند و بدون تلاش‌های ایشان انجام چنین طرحی عملاً غیر ممکن می‌نمود، سپاسگزاری نماییم.

همچنین باید از جناب آقای دکتر حسن ابوالقاسم گرجی مشاور محترم معاونت و رئیس امور عمومی که این طرح جز با حمایت‌های همه جانبه ایشان هرگز به پایان نمی‌رسید کمال قدردانی و تشکر را بنماییم.

دکتر آیین محمدی

خردادماه هشتاد و چهار